

Pytanie klienta: **Jestem w małżeństwie. Mamy dwójkę dzieci. Mąż pomimo tego, że pracuje nie dokłada się do opłat za mieszkanie, nie zajmuje się dziećmi. Sporadycznie przekazuje niewielkie kwoty na ich utrzymanie.**

Małżonkowie poza prawami mają również swoje obowiązki, które wynikają bezpośrednio z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Jednym z nich jest zawarty w art. 27 k.r.i.o. obowiązek przyczynienia się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą małżonkowie przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może odbywać się nie tylko w formie materialnej ale również poprzez osobiste starania o wychowanie dzieci i pracę we wspólnym gospodarstwie domowym.

Realizacja omawianego obowiązku dotyczy zaspokojenia potrzeb całej grupy tworzonej przez rodzinę. Jako potrzeby rodziny należy przyjąć nie tylko indywidualne potrzeby każdego z członków jak np.: wyżywienie, ubranie, środki wychowania ale również potrzeby zbiorowe rodziny czyli np.: koszty związane z utrzymaniem mieszkania.

Pomiędzy małżonkami a także pomiędzy małżonkami a ich dziećmi obowiązuje zasada równej stopy życiowej. Należy przez to rozumieć, że wszyscy członkowie rodziny powinni żyć na równym poziomie. Małżonek zarabiający więcej nie powinien żyć na wyższym poziomie niż reszta rodziny. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w Uchwale z dnia 16 grudnia 1987 r. , III CZP 91/86: „Zakres tego obowiązku kształtuje zasada, że stopa życiowa małżonków, choćby pozostających w faktycznym rozłączeniu, powinna być z reguły równa.”

Ponadto z art. 27 k.r.i.o. wynika, że każdy z małżonków ma obowiązek przyczynić się do zaspokojenia potrzeb rodziny adekwatnie do swoich sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych. Możliwości majątkowe i zarobkowe nie zawsze będą odpowiadały faktycznym zarobkom. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego „Przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.” – ww. Uchwała SN.

W sytuacji, gdy jeden małżonek nie spełnia ciężącego na nim obowiązku przyczynienia się do zaspokojenia potrzeb rodziny, drugi małżonek może wystąpić do sądu rodzinnego z **roszczeniem o spełnienie tego obowiązku**, poprzez zobowiązanie pozwanego do przekazywania na rzecz drugiego małżonka określonej kwoty pieniędzy.

Pozew powinien spełniać ogólne wymogi dla pisma procesowego określone w art. 126 oraz 128 kodeksu postępowania cywilnego a także odpowiadać szczególnym warunkom przewidzianym dla pozwu. **Bardzo ważne** jest dołączenie wszelkich dokumentów, z których będzie wynikał fakt że

jeden z małżonków nie wypełnia swojego obowiązku oraz jakie małżonkowie osiągają dochody, czym się zajmują a także jakie są potrzeby rodziny. .

Sądem rodzinnym, właściwym do rozpoznania sprawy dotyczącej przyczynienia się do zaspokajania potrzeb rodziny jest **sąd rejonowy** (art. 16 i art. 17 pkt 4 k.p.c.), miejscowo właściwy zarówno dla **miejsca zamieszkania pozwanego** jak i dla **miejsca zamieszkania uprawnionego małżonka** (art. 32 w zw. z art. 27 § k.p.c.). Wybór sądu należy do powoda, którym może być wyłącznie małżonek, nawet jeśli sprawa dotyczy zaspokojenia potrzeb pełnoletnich dzieci. Natomiast **wartość przedmiotu sporu** należy obliczyć zgodnie z art. 22 k.p.c., z reguły będzie to równowartość świadczeń za jeden rok.

Pozew o przyczynienie do zaspokajania potrzeb rodziny **nie podlega opłacie sądowej**, gdyż sprawy dotyczące świadczeń alimentacyjnych są zwolnione od kosztów sądowych, co wynika z art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych.